

Historische bron bestuderen/analyseren

Hoe doe je dat?

VRAGEN

- a. Worden zwarte bedienden in Leeuwarden betaald? Of zijn het tot slaaf gemaakten?
- b. Waarom denk je dit?
- c. Hoe vrij is een zwarte bediende?
- d. Waarom denk je dit?

Stadswandeling Leeuwarden deel 1

<https://www.youtube.com/watch?v=mKfX9SSzPKo>

VRAGEN

- a. Worden zwarte bedienden in Leeuwarden betaald? Of zijn het tot slaaf gemaakten?
- b. Waarom denk je dit?
- c. Hoe vrij is een zwarte bediende?
- d. Waarom denk je dit?

VRAGEN

- a. Wie zijn de 2 stadhouders?
- b. Waarom denk je dit?

- c. Wie zijn de 2 neven?
- d. Waarom denk je dit?

- e. Waarom zou de zwarte bediende in een opvallend rood pak in het midden staan?

Stadhouderslijk Hof

- Hier hangt het schilderij
- Dit is nu het Fletcher hotel
- Wie herkent dit gebouw?

Slavernijverleden

Slavernijverleden

Waar denk je aan bij dit woord?

Slavernijverleden

Wat hebben jullie genoemd?

VOC & WIC

Verenigde Oost-Indische Compagnie

- Azië
- 1602 Johan van Oldenbarnevelt
- Koffie/textiel/thee/rijst/specerijen
- Slavernij
- Oorlog voeren en gebieden veroveren

West-Indische Compagnie

- Afrika en Amerika
- 1621
- Ivoor/goud/suiker/katoen/cacao/tabak
- Slavenhandel
- Oorlog voeren en gebieden veroveren

Slavernij in Leeuwarden?

Slavernij in Leeuwarden!

- Slavernij was doordrenkt in de hele samenleving, dus ook in Leeuwarden en Friesland.
- Bestuursfuncties, aandeelhouders, plantage-eigenaren en in- en verkopers.
- Niet alleen door tot slaaf gemaakten geproduceerde producten, maar ook tot slaaf gemaakten kwamen in Leeuwarden terecht. Hoewel slavernij officieel verboden was op het Europese continent.
- Hoe zien we het slavernijverleden vandaag terug in Leeuwarden?

Stadswandeling Leeuwarden deel 2

<https://www.youtube.com/watch?v=rs9AzeLrVdI>

- Jacobus Martinus Baljée.
- Vanuit het weeshuis is hij bij de VOC gaan werken.
- Gebruik gemaakt van tot slaaf gemaakten.
- Kapitaal nagelaten aan weeshuis.
- Testament wordt bewaard in gemeentearchief Historisch Centrum Leeuwarden.
- Wie kent dit gebouw of is hier geweest?
- Er is in Leeuwarden een weekendschool genaamd Baljée en er is een Baljéestraat.

Stadswandeling Leeuwarden deel 3

<https://www.youtube.com/watch?v=nfQ7yv7n7bU>

- Uilke Barends.
- VOC kapitein.
- Zijn boot werd gekaapt door de Engelsen.
- Hij heeft meerdere brieven geschreven.
- Brieven worden bewaard in museum Hannemahuis in Harlingen.

NOS Nieuws • Maandag 19 december 2022

Rutte biedt excuses aan voor Nederlands slavernijverleden, 'geen punt, maar een komma'

Premier Rutte heeft, zoals verwacht, namens de Nederlandse staat excuses aangeboden voor het slavernijverleden. In [een toespraak](#) in het Nationaal Archief in Den Haag zei Rutte dat de Nederlandse overheid eeuwenlang slavernij mogelijk heeft gemaakt, heeft gestimuleerd, in stand gehouden en ervan heeft geprofiteerd.

"Eeuwenlang zijn in naam van de Nederlandse staat mensen tot handelswaar gemaakt, uitgebuit en mishandeld. Eeuwenlang is onder Nederlands staatsgezag de menselijke waardigheid met voeten getreden op de meest afschuwelijke manier. En te weinig hebben opeenvolgende Nederlandse regeringen na 1863 gezien en erkend dat het slavernijverleden een negatieve doorwerking had en heeft. Daarvoor bied ik namens de Nederlandse regering excuses aan."

Klassengesprek

Premier Rutte heeft namens Nederland excuses aangeboden voor het slavernijverleden.

Moeten we ook namens Friesland excuses maken? Wat vinden jullie en waarom?

Leeruitkomsten

Je kunt:

- Bronnen analyseren en de uitkomst in jouw eigen woorden vertellen.
- Tenminste twee voorbeelden noemen van plaatsen in Leeuwarden die iets met het slavernijverleden te maken hebben.
- In eigen woorden uitleggen hoe het slavernijverleden in relatie staat met de stad Leeuwarden.
- In eigen woorden uitleggen waarom jij vindt dat de provincie Fryslân wel of geen excuses aan moet bieden voor het slavernijverleden.

Einde les!

Bedankt voor jullie aandacht en inbreng.